

מסורת הש"ס

(א) וַיִּמְנוּת לֹא יוֹשֵׁן יִירוּשָׁי בִּיצָה פִּיָּה הִי, וְעַיִן דְּבִרְאָי פִּיָּה הִי (ובגורס), עֲלִילָה פִּיָּה הִיא, תַּעֲנִית פִּיָּה הִיִּיב, מִגִּילָה פִּיָּה הִי, וְעַיִן עִירוּבִין כּא: סַנְהֶדְרִין פּוּחַ: (ג) יוֹמָה הִ: תִּיבִי שְׁמִינִי פִיָּה הִיא, (ד) תִּיבִי שֵׁם פִּיָּה הִיָּה וְהִי, וְעַיִן יִירוּשָׁי פַּסְחוּת פִּיָּה הִיט, (ו) לְעֵלִיל טו: פַּסְחִים פִּנְג: (ז) (וְעַל טו), (ז) פַּסְחִים פִּג, תִּיבִי שֵׁם הִיָּה, (ז) אֲלֵרִיָּה פִלִּין הִיִּיב, עַיִן יִירוּשָׁי יִבְמֹת פִּיָּה הִיא, (ח) עַיִן יִירוּשָׁי חֲגִיגָה פִּיָּה הִיָּה, נִדְרִים ספִּיָּה, (ט) אֲלֵרִיָּה שֵׁם, (י) וִיקְרָא י. יב, (יב) וְעַיִן בִּינְמוֹת עַיִן דִּיהַ כִּפְסָה כְּמֹו יִסּוּב עַיִן, (יג) כִּרְאִי מִמִּנִּי מִתְקַשֶּׁה קוּשִׁית הִי, וְהִסְתַּמַּה שֶׁלָּה קַשָּׁה בְּשֵׁם הִי, וְעַיִן קִנְיָן אֶרֶץ דָּף עַיִן שְׂאֵלְרִי לִישָׁן קוּשִׁית, וְעַיִן דְּשִׁלָּן וְעַיִן

הגהות הב"ח

(א) גב' ורמיהו מפני אניתס שרפהו נלך: (ב) שם מדוע לא נכלמה את החטאת שאלה כללי אניתס נמקס [תקדש] נמקח: (ג) תוס' ד"ה ומה מעשר וכו' ממה: י"ב והטור' כ"ה העלה מילנו קושא וזו ע"ש ב"ה דפסק בדף ע"ב:

שינויי נוסחאות

[א] מינוט אמר להן נמקח [ש"ס]: [א] הא ר' נחמיה הא ר' יהודה [ר'] שמעון דתנאי [ש"ס]: [ג] היה להם לשלשון שישפרו [ש"ס]: [ד] כרש"י היה להם לאוכלן לעיב: [ה] אכלתם את החטאת [ש"ס]: [ו] דמה לפנים אמר כו' כלל' [ש"ס], ודכ' ברש"י, וכללני כפ ע"כ דכ' טעמא אטילי נכנס ליהיל ספול. אכל כהמיה' לפנינו, וכו' [ש"ס]: כפמקס כפ ע"א ועי' שס כרש"ש כהמיה ע"ו: [ז] תיבת משה למא ככ"י, וכן לוחא ככ"י כ"י, ועי' יע"כ: [ח] ממנו קודש המזבח לא כל שכן כלל' [ש"ס], ועי"ן כהמיה: [ט] להו להני קראי כלל' [ש"ס]: [י] תיבת הן נמקח [ש"ס]: [יא] בילקיש מרדיבו, וכו' ככ"י ונקמ' דפריי, ועי' כרבותי וא ע"א י"ז משום מיריח כו' אכל חייב [דקס': יב] ההמור [ש"ס]: [יג] לל' במנחת [ש"ס]: [יד] וגו' ובאביתו דרבב ואביתוהו כתוב כלל' י"ז ודע"א [ש"ס]: [טו] לל' ככ"י, [טז] לל' כהמיה: [טז] ש"ל שלמי ציבור כלל' [ש"ס]: [יז] לל' להו [ש"ס]: [יח] לר"ש דאמר דאף לדורות אינה אכל בו, [ככ"י]: [יט] לל' הורא [ש"ס]: [כ] ההורא [כתיב]: [כא] דמה [ש"ס]: [כב] צערכם [כתיב]: [כג] שמי' גרים ביהוה, וגו' דלל' דהלא ט"ן פירוש' מנו עגלתא דלאומנין [מכתיב] עכו חוקו לדכ"י: יומר וכו', דהספ הפי' דמכתיב עכו חוקו לדכ"י: ומה מעש' הס עגלת לדכ"י מורה, וע"ע חז"ל וק"י: [ב] מצינו שררהו [דפוס] וצ"ח: [בז] לל' אלקישיא [צ"ס]: [בז] שחורד לדורות אניתו בו' כלל' [ש"ס]: [בז] והיהוה וד"ק היהו בו' כלל' ודע"א [צ"ס], כש"מ גורם ה"ה, ולקמן נמקסן תיבת הג"ה: כשכונגים, גורם ע"כ הג"ה: [בז] הקדשים כמו באלו הבי' והא אכל בו' כלל' לכו' כס"י, וי"ל כמו כשעיר נחשון ושעיר שמיני שהיו קדשי שעה [צ"ס]:

ליקוטים

כפני טומאה נשרפה בו' ששאלת הא דקאמר במדרש על ארבעה דברים מזה גרב ואביתוהו שנכנסו שתיין יין ושלל רחצו ידים ורגליה ומחזורי בגדיה, רבי לוי אומר מפיל היו חסרים וכתוב ביה מיתה, רבי, וקשיא לך שתיין ביה ערין אל הוזהרו, דכתוב בתין יין ושר לא מית רבי, הא לא קשיא מירי דאין מוקדם ומאוחר בתורה, אטו כל דיני כהונה ועבודה ומזבח הפוסלים באדם ובהמה ודין טומאת קדשים לא נאמרו קודם שהתחילו בעבודה, הא אמרין בפרק טבול יום שחטאת של מלואים מפני טומאה נשרפה, אלא דאי שנכתבו בפרשה אמור אל הכהנים ואין מוקדם ומאוחר בתורה, וכל פרשיות הצריכות לעבודה נאמרו קודם פרשת מלואים אלא שלא נכתבו על הסדר, ואצ"ע שאומר במדרש למה נסמכה פרשת שתיין יין למיתות בני אהרן משל לרועא שנכנס לבקר את החולה אמר לו אל תאכל סם פלוגי שלא תמות כמו שאכלו פלוגי, מדרש בעלמא הוא לרדוש מוטבין, דודאי הדבר ידוע שכל הדברים המחללין את העבודה והצרכו לידע קודם עבודה (שמו' ל"ח י"ב י"ב כ'):

היום הקרינו היקן הן היום, הלא עדיין הוּא ואלו אסורין בקדשים לנאכל עד הערב ובמקן כך אירע בה טומאה בלואים (דע"ל טו), שמה נכנס דמה לפני ולפניהם, אל הקדש לכפר בהכל ונפסלה כדמכין (ויקרא יז) וכל טמאת אשר יוכל ממנה וגו' א"ר הוא יפה עשיתם ששרפתם: שמה חרין למחיצתה, חוץ לעורה: יצאת, ומקל מירא דכ"ה לך, דלא איערין פימיה, אלא בה כעץ מנייחו כגיראש שמה ינאמה ולא היה פימיה וא"כ הוא יפה עשיתם ששרפתם, וא"ל פימיה היתה ולא ינאח (פסחים יב, א):

והכמים עשו חיווק לדכריהם יוסר, ממה שעשתה תורה לדכריה:

כי כן לויסי, במנחות י: שמייני כמיב י: קמו את המנחה וגו' י: י: **באניות**.

נדנד ואזיהואל: כאשר לויסי, בנחטאת דראש חדש שנשרפה כמיב

הן לא הוצא את דמה וגו': **כשעם מעשה**, כשארע להם אניותם

אמר להם שלא ימנעו מאכילת

קדשים היום ששמע מפי הגבורה

שחלוק אניות היום נקדשים משאר

ימים וכשראה שנשרפה אמר להם

אכול תאכלו אותה היה להם י: לאוכלה

כאשר צויתי אתכם כשעת מעשה:

כאשר לוז ס', באכילת חזה ושוק

של י: צבור שקרצו בו ציוס נאמר:

ולא מאלוי אני אומר, לאוכלם באניות:

מפני אניות נשרפה, לכן נאמר

ותקראנה אותי כאלה ומלינו שהודה

לו משה כדכתיב וייטצ צעיניו ואם

מפי הגבורה שמע היתר אניתו לכו

ציוס למה הודה: **מפני אניות**

נשרפה, שלא הותרה להם אניות

לכו ציוס ולית ליה לרצי נחמיה הק

דרשא דבאניות יאכלוה אלא הכי

קאמר לו י: כי כן צויתי שאף מנחת

לצבור כיואל בה נאכלת ועל

האניות לא הוזכר למשה לדרוש ק"ו

ממעשר וכשהזכירו אהרן הודה לו:

מפני טומאה נשרפה, שנגעה

בה טומאה בנחטאת של שעיר ראש

חדש שקרצה (להם) בו ציוס שהוקס

המנקב כרשא חדש ניסן והוא היה

שמיני למלואים ושלשה שעירים קרבו

בו ציוס שעיר נחשון ושעיר ראש חדש

ושעיר שצא לשעה כדכתיב (ויקרא ט)

קחו שעיר עזים לנטותם ושל ראש חדש

נשרפה כדאמרין לקמן [ע"כ]: היה

להם לשלשן, דשלשה שעירים קרבו

להם כדלקמן: היה להם (לאוכלם

לעצב, לר' יהודה אע"ג דאמר

אניות לילה דאורייתא מודה הוא

לדלותו היום הותרה להן אניות לילה

וכל שכן לר"ש י: דאף לדורות אינו אלא

מדכרי סופרים, ולקמן מפרש טעם

דכ"י נחמיה: והלא **פינחס היה**

עמסן, שלא היה אונן, ולקמן [שס] פריך

שפיר קאמרי ליה: **אידי ואידי רבי**

נחמיה, ואית ליה לרצי נחמיה

דהותרה אניות במנחה דכתיב כי כן

צויתי ואפי' הכי כשעיר של ראש

חודש הודה לדכרי אהרן ולא קשיא

מנחה קדשי שמה היא י: והוראת

שעה היתה בה שמאכל לאוניין אכל

שעיר של ראש חדש קדשי דורות הן

ומשה כשקף טעה כסבור כיון

ששמעתי היתר אניות במנחה הוא

הדין לנטות ואמר לו אהרן שמה

דוקא קדשי שעה שמעת והודה לו:

רבי נחמיה, דאמר מפני אניות

נשרפה: הכי מתרץ להני קראי.

לדותה פרשה מאי אמר משה

ומאי אהדריה לענין אניות ומה

היה הקצפון ומה היא הודאה י:

ורבנן, רבי יהודה ורבי שמעון

הכי מתרצי להו לענין טומאה: **שמה נכנס דמו** י: **לפנים**.

מתשובתו אתה למד שכן אמר להם

הוצא וגו' פימיה: **אמר לו**, אהרן נחמיה: **משך הן בקריבו**.

בממיה, וכי בניי שהם הדיוטים שמשו היום והלא עלי הטלת כל

העבודה כדכתיב (שס) קרצ אל המזבח ועשה וגו' ואני כהן

גדול אני ומקריב אונן: **כאשר לויסי**, במנחה: **קדשי שעה**, כגון מנחה שחזרת שעה היתה ואינה נוהגת לדורות: **מרריכו**, כעריכם י:

שאני מצוה קדשי שמים, להסיח דעמי מהם: אפי' אלה וכאלה, אצלות אירעוני אין אני מצוה כו' והיינו דכתיב כאלה ולא כמיב אלה:

טבול יום פרק שנים עשר זבחים

קא.

והכמים עשו חיווק לדכריהם יותר משל תורה, אין פירושו

יותר י: משל תורה דעלמא אלא כלומר כחמים עשו

חיווק לדכריהם יותר ממה שעשתה תורה לדכריה:

ורמינהי מפני אניות נשרפה לכך נאמר בא"ה, פי' כקונטרס

שהודה י: לו משה כדכתיב וייטצ צעיניו

ואם מפי הגבורה שמע היתר אניות

לכו ציוס למה הודה ומשיי שמואל

דהיא כרצי נחמיה דאמר מפני

אניות נשרפה ולית ליה לרצי נחמיה

דרשא דבאניות יאכלוה אלא הכי

אמר להן משה כי כן צויתי שאף

מנחת לצור וזו שלא מזינו מנחה

קרצה לצבור כיואל בה נאכלת ועל

האניות לא הוזכר לו למשה לדרוש

קל וחומר ממעשר וכשהזכירו אהרן

הודה לו כך פירש כקונטרס ולא

מסתבר ליה לשמואל לשנויי כדכרש

אריד ואידי רבי נחמיה כאן בנאקס

שעה כאן בקדשי דורות ששמע משה

היתר אניות במנחה שהיא קדשי שעה

והיה סבור כמו כן בנחטאת דראש

חדש שהיא קדשי דורות דאין סברא

שיהא משה טועה צין קדשי שעה

לקדשי דורות וקשה לשמואל מאי

הוא משני רבי נחמיה מקושיא י:

דל' יהודה אם אתה אומר מפני

אניות נשרפה היה לשלשן שישרפו

ועוד משמע לקמן דיש חילוק לרצי

נחמיה צין קדשי שעה לקדשי דורות

דקאמר אלא לר' נחמיה מאי היום

חזרת היום היינו דורות וגראה לפרש

דסלקא דמקן כאשר צויתי דכתיב

כשעיר דראש חדש לא כשי למימר

כאשר צויתי במנחה מעשו את

החטאת אלא כאשר אני מצוה עכשו

תאכלו באניות והיה סבור משה

דכמו שהותר י: קדשי דורות אניות

לילה הוא הדין ציוס וצין יוס ללילה

היה טועה לכן פריך ורמינהי מפני

אניות נשרפה ואם היתה אניות

לילה מותרת אמאי נשרפה היה להם

לנאכול בלילה ומשיי הא רבי נחמיה

הא ר' יהודה י: (הג"ה) שהיא דלעיל

דהותר אניות לילה ככל הקדשים

לר' יהודה והא דנשרפה שעיר החדש

מפני טומאה אכל רבי נחמיה סבר

אף לילה נאסר בקדשי דורות כשעיר

החדש ולא הותרה אניות אלא

בקדשי שעה אכל משה אמר כאשר

צויתי טמאת החדש לנאכול באניות

דהיה סבור שהמיר לו ככל

הקדשים י: (הג"ה) והא דלא משני

כולה רבי נחמיה היא כאן בקדשי שעה

כאן בקדשי דורות היינו משום דכאשר

צויתי בנחטאת כמיב דהוי בקדשי דורות

ורצא כסירא ליה כאשר צויתי

למנחה קאי ולא תאטאת וא"כ כאשר

צויתי במנחה מפני הגבורה כך הוא

מצוה מעצמי בנחטאת והשתא ניחא

דלשמואל לא קשיא ליה היה לשלשן

שישרפו דיש חילוק לרבי נחמיה צין

קדשי שעה לקדשי דורות:

ומה מעשר הקל בו, (א) * תימה מה למעשר שכן טעון כסף

צורה דכה"ג פריך בפרק אלו הן הלוקין (מכות דף ע"ז):

דאי ביום קל וחומר במעשר, י תימה דלילה נמי נימנא קל וחומר

דהא רבי יהודה אית ליה אניות לילה דאורייתא לדורות:

מרריכו, כעריכם י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י:

כעריכם, י: